

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



**Педагогічний факультет**

**Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ВАРІАТИВНІ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗВО У СИСТЕМІ  
ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ»**

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність **011 Освітні, педагогічні науки**

Галузь знань **01 Освіта/ Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри  
педагогіки та освітнього менеджменту  
імені Богдана Ступарика

Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

## 1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Варіативні моделі підготовки фахівців ЗВО у системі вітчизняної освіти
Освітня програма	«Освітні, педагогічні науки»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	<b>011 Освітні, педагогічні науки</b>
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	II курс, 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="https://www.d-learn.pnu.edu.ua">https://www.d-learn.pnu.edu.ua</a>

## 2. Опис дисципліни

*Предметом* вивчення навчальної дисципліни «Варіативні моделі підготовки фахівців ЗВО у системі вітчизняної освіти» є висвітлення дидактичної системи у вигляді варіативної моделі підготовки фахівця та з'ясування проміжних цілей поетапного професійного становлення особистості шляхом наступності та нарощування її потенціалу за прийнятими показниками і критеріями

### Мета та цілі курсу

**Мета:** підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної діяльності та комплексного розв'язання актуальних проблем в освітній сфері, набуття ними загальних та фахових компетентностей, створення нових освітніх технологій, розв'язання наукових проблем загальнонаціонального або світового значення.

**Цілі курсу :** підбір і дидактичне обґрунтування варіативного змісту навчально-виховного процесу у відповідності до заданої мети; вивчення освітніх технологій, що відображають сучасний стан науково-педагогічних знань щодо процесу професійного становлення майбутніх фахівців; розвиток професійної самосвідомості, педагогічного мислення майбутніх фахівців.

*Навчальна дисципліна «Варіативні моделі підготовки фахівців ЗВО у системі вітчизняної освіти» покликана сприяти професійній підготовці майбутніх викладачів ЗВО, передбачає формування у них узагальнюючих вмінь, реконструювання навчальних знань у змістові аспекти. Принцип варіативності дає можливість вибирати та конструювати педагогічний процес різних моделей, включаючи й авторські, застосовувати різноманітні освітні технології та інноваційні підходи.*

### Компетентності

**Інтегральна компетентність** - Здатність розв'язувати комплексні проблеми

в галузі освіти у процесі професійної та дослідницької діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

### **Загальні компетентності (ЗК):**

**ЗК 2.** Здатність до розуміння предметної області, професійної діяльності зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань

**ЗК 3.** Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК 4.** Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, ставити та вирішувати науково-дослідницькі проблеми.

**ЗК 7.** Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію до отриманої інформації.

**ЗК 8.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):**

**СК 2.** Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.

**СК 3.** Здатність до застосування новітніх теорій, технологій та методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.

**СК 4.** Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

**СК 9.** Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

### **Програмні результати навчання (ПРН)**

**ПРН 1.** Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі загальної педагогіки, історії педагогіки та на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

**ПРН 2.** Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

**ПРН 3.** Аналізувати і застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних вчених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

**ПРН 4.** Знати систему організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.

**ПРН 5.** Уміти започатковувати, планувати, реалізовувати і коригувати послідовний процес наукового дослідження, демонструвати дослідницькі навички у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.

**ПРН 7.** Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

**ПРН 9.** Володіти навичками міжнародного співробітництва, наукової комунікативної компетентності державною й іноземними мовами у сфері їх наукових досліджень, а саме здібності вільно спілкуватися з питань, що стосуються їх сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому.

### 3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	011 Освітні, педагогічні науки	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота.
<i>Тема 1.</i> Програма підготовки фахівця та складові стандарти вищої освіти. ....	2		4
<i>Тема 2.</i> Навчальний план як складова стандартів вищої освіти, його варіативність	2		4
<i>Тема 3.</i> Програма навчальної дисципліни, її зміст та структурування матеріалу.	2		4
<i>Тема 4.</i> Основні напрями та стратегії педагогічної освіти	2		4
<i>Тема 5.</i> Провідні чинники реформування освіти в сучасних умовах	2		4
<i>Тема 6.</i> . Інтеграція та демократизація вищої освіти	2		4
<i>Тема 7.</i> Загальні засади освітніх технологій	2		4
<i>Тема 8.</i> . Дидактичні технології у вищій школі.	2		4
<i>Тема 9-10.</i> Особливості моделей педагогічної діяльності у сфері роботи з творчою молоддю. Технологія формування творчої особистості	4		8
<i>Тема 1.</i> Програма підготовки фахівця. Навчальні плани (Варіативний компонент), програми.		2	4
<i>Тема 2.</i> Основні напрями та стратегії		2	4

педагогічної освіти. Провідні чинники реформування освіти в сучасних умовах.			
Тема 3. Загальні засади педагогічних технологій. Типологія та структура педагогічних технологій.		2	4
Тема 4.-5. Педагогічні технології у ЗВО . Їх зміст , мета та завдання. Вимоги до особистості педагога.		4	8
Загалом	20	10	60

#### 4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	15
Індивідуальне чи творче завдання	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

#### 5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення | Мультимедіа, комп'ютери та інше

#### БАЗОВА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. [URL:https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182](https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182).
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>
4. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. К.: Либідь, 1998. 557 с.
6. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. Х.: Вид-во НУА, 2004. 264 с.
7. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 336 с.
8. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. К.: Знання, 2005. 327 с
9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник . К.: ЦНЛ, 2006. 384 с.
10. Гнезділова К.М., Касярум С.О. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи: навч. посібник . Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2011. 124 с.
11. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи: Посіб. для магістрів . К.: Вид-во Паливода А.В., 2008. 136 с.

12. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: Навч. посіб. К.: Тансова, 2006. 88 с.
13. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. . К.: Кондор, 2011. 628 с.
14. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. . К.: Академвидав, 2010. 456 с.
15. Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти: навч.-метод. посібник . Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 124 с.
16. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Альма-матер, 2012. 224 с.

#### ДОДАТКОВА

17. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. К.: Либідь, 1998. 560 с.
18. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти. Навчальний посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. К.: ВВП «Компас», 1997. 278 с.
19. Болонський процес: тенденції проблеми, перспективи // за ред. акад. Андрущенко В. Укл. Бех В., Маліновський Ю.. К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2004. 221 с.
20. Василюк А. Сучасні освітні системи/ А. Василюк, Р. Пацохинський, Н Яковець. – Ніжин, 2002. – 140 с.
21. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. К.: Знання, 2005. 188 с.
22. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб./ За ред. В.Г. Кременя. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2004. 384 с.
23. Гура О. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2005. 224 с.
24. Єгорова І.В., Стражнікова І.В. Theoretical fundamentals of the educational process regionalization in higher education institutions of Ukraine. *Людознавчі студії. Серія "Педагогіка" Human studies. Series of Pedagogy* 11/43 (2020), P. 39–49
25. Єгорова І.В. Шляхи удосконалення навчальної діяльності студентів ВНЗ у процесі їх роботи з текстом // *Scientific Journal Virtus.-Issue # 13 , April, 2017, Published since 2014/Cite Factor (Academic Scientific Journals); Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF); (ISSN 2410-4388). C.117-120.*
26. Стражнікова І., Єгорова І. Регіональний аспект проблем сучасної професійно-технічної освіти України в рамках проекту Erasmus+. *Scientific Journal Virtus.-Issue # 30, January, 2019, Published since 2014 /Google Scholar; DRJI; Academic Resource Index (ReserchBib) ;Cite Factor (Academic Scientific Journals); Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF); C.154-158.*
27. Стражнікова І.В., Єгорова І.В., С.Мацола, М.Мацола, О.Ткач. Teacher Education for VET in the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University under the Erasmus+ Project ITE-VET Thomas Deissinger, Vera Braun (eds.) Improving teacher education for applied learning in the field of VET Waxmann 2018, Munster • New York. P.211- 231. [www.waxmann.com/buch3960](http://www.waxmann.com/buch3960)

28. Комар Ю.М. Основи навчання студента: В 4-х кн. / Ю.М. Комар, О.С. Поважний; заг. ред. В.В. Дорофієнко. – Донецьк: Дон ДУУ. 2004. 260 с.
29. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи [під заг. ред. О.В. Овчарук]. К. : К.І.С. 2004. 112 с.
30. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. К.: Ленвіт, 2007. 194с.
31. Освітні технології: Навч.метод.посіб. За аг.ред.О.М.Пехоти. К.: А.С.К., 2002. 255 с.
32. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: навч.посіб. Суми: Університетська книга, 2004. 320 с.
33. Сенько Ю. В. Гуманітарні основи педагогічної освіти: Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів. К.: Видавничий центр "Академія", 2000. 240 с.
34. Система педагогічної освіти та педагогічні інновації. Аналітичне дослідження. Полтава, 2003. 340 с.
35. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: Навч.посіб. К.: Академвидав, 2014. 216 с. (Серія «Альма-матер»).
36. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: Навч.посіб. К.: Знання, 2004. 335 с.

#### **6. Контактна інформація**

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. <a href="mailto:kstuparyka@pnu.edu.ua">kstuparyka@pnu.edu.ua</a>
Викладач (і)	Єгорова Інга Вячеславівна - кандидат.пед.наук, доцент
Контактна інформація викладача	<a href="mailto:inha.yehorova@pnu.edu.ua">inha.yehorova@pnu.edu.ua</a>

#### **7. Політика навчальної дисципліни**

Академічна доброчесність	Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 8.3. «Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Пропуски занять (відпрацювання)	Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають поточному оцінюванню. Мінімальна



	кількість балів для позитивного зарахування курсу -50
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Аспірант зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів із дня пропуску заняття.
Невідповідна поведінка під час заняття	Будь-які форми невідповідної поведінки під час заняття не прийнятні.
Додаткові бали	Нараховуються під час роботи на лекційних заняттях, за виконання наукових презентацій.
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: <b>PROMETHEUS</b> , ДНУ «УкрІНТЕІ», <b>EDERA</b> .

**Викладач**

кандидат педагогічних наук, доцент  
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту  
імені Богдана Ступарика  
Єгорова Інга Вячеславівна